

1

Leden

*Je-li na Nový rok blátivo,
bude po celý rok nepohoda mítí navrch.*

LIDOVÁ MOUDROST

Dzuíín, dzuííín. Příšerný zvuk příklepové vrtačky se zaryl do levého ucha Ariany Marsiacové. Otevřela oči. Digitální hodiny na kabelové televizi ukazovaly 9.12. A kruci, ještě usnula. Přesto si matně vzpomínala, že nedávno byla na nohou, dokonce hýbala prsty, když zaplétala vlasy své dceři Louise. Hugo potom jako každý čtvrtek odvezl děti do školy. Patrně těsně poté, co slyšela jeho audinu vyrazit od domu, se dopustila té hrubé chyby: ještě na chvíli se zavrtila do příkrývky a položila hlavu na polštář s poetickým názvem „Vílí sen“, který tak vřele doporučoval před půlrokem Pierre Bellemare na kanálu TF1. Málem podezírala zaměstnance teleshoppingu, že přidali do peří nějaké psychotropní molekuly; je přece všeobecně známo, že lidé závislí na drogách jsou vděční zákazníci.

Cítila se provinile, strašlivě provinile. Určitě je jediná z celého Le Vésinet, kdo tak dlouho spal. Ostatní ženy ve stovkách vésinetských domů už dopily druhou

kávu, vyřídily ranní telefonáty, sklídily ze stolu po snídani, dvakrát překontrolovaly rozvrh dětí, ke dveřím v předsíni položily hromádku kalhot připravených do čistírny. A ona, sotva probuzená, malátná, s obtiskem prostěradla na tváři, si ani není jistá, jestli nezapomněla dát synovi do aktovky cvičební úbor. Ach jo, je nemožná, fakt nemožná.

A navíc má zpoždění. Zvuk příklepové vrtačky ji upozorňoval na to, že řemeslníci už se v přízemí činí. Ariane dobře věděla, jaké je to neslýchané štěstí. Ani v ně nedoufala. Za poslední tři měsíce už pochopila základní pravidla procesu přestavby domu:

1. Stejně jako růst ceny topného oleje, početí dvojčat nebo návrat kalhotových sukní do módních časopisů, ani řemeslníci nikdy nepřijdou, když je čekáte.

2. Jestliže se náhodou stane, že se řemeslníci dostaví v den, kdy mají, pracují od 7.30 do 9.25. Potom drží přestávku. Pak si dají svačinku. Nato se pohádají, protože elektrikář pořád ještě nenatáhl vedení, což „vážně“ ohrožuje postup zednických prací. Potom se smíří a pracují bez přestávky od 14.22 do 15.07. Načež jim zazvoní mobil, volá jakási hendikepovaná klientka, která se stará o šest dětí a teď má doma havárii a nutně je potřebuje. Všichni odejdou.

Takže pokud je chce Ariane chytit, je to teď, nebo nikdy.

Přežila bez mrknutí cituplné ranní pozdravné výlevy Abribuse, pudlojezevčkovitého stvoření, které našla před deseti lety přivázané pod jednou ze světelných reklam Jean-Clauda Decauxe, giganta městského

mobiliáře. Odtud i psovo jméno. Jak stará mohla být tahle psovitá šelma s podivnou fyziognomií rozšlápnutého sendviče? Podle omračujícího pachu linoucňho se mu z tlamky asi sto patnáct let. Veterinář tvrdil, že pejsek tak starý není. Abribus byl každopádně velmi delikátní a citlivý jedinec, hlavně co se jeho zažívání týče. Za hlučných projevů plynů, ucházejících mu ze spokojeného bříska, se protáhl, seskočil z postele a následoval paničku.

Ariane si oblékla vlněné, švestkově modré šaty s velkou ozdobou na rameni, připomínající zelí, zkrátka božskou neoburžoazní výstroj v postmodernistickém duchu političky Marie-France Garaudové, dokonale se hodící pro její odpolední schůzky. Lehké nalíčení – dvě ťupky tekutého mejkapu na nos a bradu, pár tahů řasenky Rimmel na konečky řas, meruňkový lesk na rty, maličko růže na lícní kosti –, krátká úprava vlasů barvy ukrajinského obilí Féria, odstín „veselé děvče“ – geniální nápad její koloristky Reginy, která se mistrovsky vyznala v umění, jak dosáhnout oné tak módní barvy yorkshirské blond –, lodičky na vysoké jehle od Zary, tak skvěle okopírované od Manola Blahnika, že by jeden musel být uměleckou ředitelkou *Vogue*, což zaplaťpámbu nebyl případ její klientely, aby poznal ten rozdíl, a hop k autíčku Simone (podle Simony Veilové).

Dole na ni čekala smrt s kosou zmnohonásobená do šesti exemplářů v montérkách. Arianin smysl pro humor nebyl v tuto chvíli patřičně na výši, ale při pohledu na ten čestný špalír si mimoděk začala prozpěvovat Aznavourovu píseň, „všichni přišli, všichni jsou

tady, mamma zemře“. Zneklidněný Abribus se jí rozplácl u nohou, čumák si zaklínil mezi její podpatky a kňučel.

Toho temného lednového rána nebyli pánové zrovna v dobrém rozmaru, ani stavbyvedoucí Dilabault, ani klempíř Pedro, ani malíř Bouchikrian, jehož neustále doprovázeli dva mlčenliví učedníci, ani elektrikář Nervo. A příčina jejich špatného duševního rozpoložení? Nepřítomnost sádrokartonáře Gonçalva. Jak se dalo očekávat, velmi vážně to ohrozilo jejich harmonogram. Bylo teprve 9.27, z tohoto pohledu jsou v předstihu, pomyslela si Ariane. Klempíř se ujal obhajoby svého krajana a horlivě vysvětloval, že „mít zas smutek v rodina“. (Dvacet let tvrdé dřiny na francouzské půdě nedokázalo zdokonalit páně Pedrovu lisabonskou francouzštinu.) Dilabault ho suše přerušil jedním ze svých truchlivých přísloví, jimiž byla jeho mluva naditá víc než vánoční krocan kaštany: „Nikdo nemůže být nucen k nemožnostem.“ Nikdo zajisté nepodezíral Gonçalva, čestného pracovitého řemeslníka, nešťastnou oběť epidemie v rodině, že těží ze svého neradostného údělu – ale přesto, třináct mrtvých od začátku stavby..., pomyslela si Ariane –, problém tkvěl v tom, že bez něj se nedalo pokračovat v práci. A že se nabeře další zpoždění.

„Neštěstí nechodí nikdy samo, že, paní Marsiacová?“

Kristepane, ten stavbyvedoucí ale leze na nervy. Dnes ráno však měla Ariane sto chutí se porvat. A taky znala spoustu přísloví.

„Jistě, jistě, ale všechno zlé je pro něco dobré.“

„Co tím chcete říct, paní Marsiacová?“

„Jaká zásluha, taková výsluha: co kdybychom se pokusili najít za pana Gonçalva náhradu, zatímco bude držet smutek za svého drahého zesnulého?“

„Bohužel, momentálně nemám nikoho, kdo by byl schopen ho nahradit. Kdo dva zajíce honí, žádného nechyťí, paní Marsiacová.“

„No no no, odvážnému štěstí přeje!“

„Bohužel, dílo chválí mistra, vím, o čem mluvím. Kdo se jednou spálil, i na studené fouká.“

O. K, dva jedna pro něj. Ale ještě neřekla poslední slovo.

„Něco vám navrhnou, pane Dilabaulte, vezměte si někoho mladého, třeba učedníka, cvik dělá mistra.“

Ticho.

„Kdo neriskuje, nic nemá!“ zahřímala.

Stavbyvedoucí se pyšně napřímil.

„Opatrnost je matka moudrosti!“

„Ale když děláte omeletu, musíte rozbít vejce!“

„Od slov k činům je daleko!“

Doprčic, je fakt dobrý. Ariane ztrácela půdu pod nohama. A tak to zkusila s patosem:

„Na každý hrnec se najde poklička.“

Dilabault se ďábelsky usmál a definitivně ji uzemnil:

„Práce kvapná málo platná, paní Marsiacová.“

Mladá žena uznala porážku, jen ještě vykoktala:

„Najděte nějaké řešení, pane Dilabaulte. Žena žene, až dožene.“

Muž zavrtěl hlavou a zeptal se, jestli můžou odejít, protože jedna hendikepovaná zákaznice, co se stará

o šest dětí, si doma zoufá a nutně si musí pohovořit s malířem. A tak se tedy rozešli s obapolným povzdechem, že zítra je taky den. A že po dešti zas bývá pohoda. Patrně.

Pohoda ale určitě nebyl případ tohoto dne. Ariane si dlouze oprašovala ze šatů nánosy staveniště, aby déšť neproměnil její výstroj příkladně stoupenkyně konzervativní gaullistické strany v sádrové pouzdro – mladá uhlazená pravičáčka jeden den prosím, ale napořád, pěkně děkuju – a vyšla z domu s Abribusem v patách. Neměla před sebou to, čemu říkala zvlášť „perný den“, spíš obyčejný program:

9.47: zajít do čistírny pro hotové věci. Omluvit se, vysvětlovat, zadonit (ztracený lístek).

9.53: zavolat Hectorovu zubaři. Smluvit si termín aspoň do konce června 2003. Argumentovat. Žadonit.

10.04: hypermarket Auchan, nákup proviantu. Nezapomenout, že od minulého týdne vyžaduje Louise pouze Chocapic, Hector Cheerios a Hugo Special K.

10.42: zajít k veterináři a zeptat se ho, jestli by se přece jenom nepokusil ještě jednou něco udělat s tím příšerně páchnoucím dechem jejího drahého pejska. Žadonit.

10.57: příprava jídla pro děti.

11.02: brát telefony a odpovídat na „dotazy maminek“. Jde o urgentní záležitost: jak to bude s rozvrhem o únorových zimních prázdninách. Vzhledem k tomu, že odjezd na hory je plánovaný za osm týdnů, se tím teď nemusí zabývat.

11.21: vyzvednout u školy haranty – dobře je přepočítat, ve čtvrtek jich totiž bere domů 7, matky se takhle stří-

dají, aby jejich potomstvo nestrádalo ve špatně odhluč-
něné školní jídelně. Škoda že ostatní matky se tak často
ulejvají ze svých minikantýnských povinností, takhle má
permanentně dojem, že týden má čtyři čtvrtky (možná je
to přísloví, zeptat se na to Dilabaulta).

11.30 – 12.45: hlídání hordy malých divochů v domě
proměněném ve stavenišťe. Kravál. Bezuzdné řádění. Myč-
ka ucpaná špagetami a rajčaty. Bruska vyrvaná z rukou
osmiletého podnikavce, který chtěl na lebce své sestřičky
zkusit, jak přístroj funguje.

12.45: odvedení harantů zpátky do školy. Nesmírná
úleva, když za nimi zapadla školní vrata. Z toho plynou-
cí následné výčitky a pocit viny „jsem špatná matka“.
Ach jo.

13.07: příchod do kanceláře. Lehký oběd (sendvič s rillet-
tes) v hospůdce se Sophií, nejlepší kamarádkou a společ-
nicí. Pocit viny, že si neobjednala „jenom salát-tojevsech-
noděkuju“. Příjemné pokecání s kámoškou, která sedí
nad talířem řepy. Zpětný pocit viny při pomýšlení na stís-
něnost, jakou cítila před hodinou, když byla s dětmi.

14 hodin: nástup do roboty: odjezd na schůzky. Domá-
cí prodej originálních šperků, které navrhuje Sophie. Po-
vídání. Předvádění. Zkoušení. Přesvědčování. Vyvracení:
„Ale ne, paní Mosquinová, s těmi perlami se vůbec nepo-
dobáte Margaret Thatcherové.“ Striktní odmítnutí, když
chce zákaznice smlouvat. No tak jo, slevím, ale maximál-
ně o 10%.

19 hodin: návrat domů. Podráždění při zjištění, že
chorvatská dívka už je tu čtyři hodiny a ještě ji nena-
padlo, že by mohla vykoupat děti.

19.02: venčení psa. Podráždění nad zvířetem, které se

bou pláclo na zem a klepe se strachy, protože odmítá vyčurat se v dešti.

19.06: kontrola domácích úkolů osmiletého syna. Podrážděnost, protože synek si ještě nezapamatoval násobilku sedmi navzdory týdnu společného úsilí.

19.18: výroba plovoucích voňavých svíček s dcerou podle americké teorie „quality time“ – když jste s dětmi, nezáleží na délce doby, ale na intenzitě. Podrážděnost, když dcerka opět převrhla horký vosk na ubrus à la Paul Smith. Pohlavek. Pocit viny.

19.38: děti se koupají, uvažování, co bude k večeři. Vytažení minitykviček z lednice, kde byly zaklíněné za pomerančovým džusem.

19.42: cákání, ječení. „Hectore, přestaň otravovat sestru. Možná máš pindoura, ale pořád nevíš, kolik je osmkrát sedm. To si laskavě uvědom! Tak hop, ven z vany.“ Podrážděnost, podrážděnost, podrážděnost.

19.49: prostírání stolu s dětmi. Vhození makaronů do hrnce vařící vody.

19.58: makarony jsou uvařené.

19.59: návrat hrdiny.

Ještě než zaslechla zvuk pneumatik vozu na příjezdové cestě, věděla Ariane, že manžel se vrací. Šestý smysl zamilované ženy ještě zostřený deseti lety manželství? Tak trochu. Ale hlavně „Abribusův čich“. Dvaatřicet vteřin před tím, než se otevřely dveře, ležel už pes v předsíni s vyhrnutými pysky, malá chluapatá nenávistná koule připravená skočit vetřelci po nohou. Abribus nikdy nepřijal Huga a mělo to svůj důvod; Ariane přivedla pánicka do svého domova několik týdnů po psovi, což bylo trochu nešťastné, vezme-li se

v úvahu teritoriální pojmání samčí moci. Podle psích psychologů, předvádějících se v televizním vysílání pro hospodyňky, přímo učebnicový příklad „sporu o vůdcovství smečky“.

Abribus se už deset let považoval za vůdce domácnosti a pokoušel se z ní Huga vypudit, za kterýmžto účelem mu různě znepríjemňoval život – třeba velmi silně a neodbytně masturboval o páníčkovy kalhoty na veřejnosti – a necouvl ani před frontálním útokem. Vinou svých krátkých nožek se nedostal na Hugovo hrdlo a nemohl to s ním skoncovat jednou provždy, tak se aspoň potměšile snažil ho vykastrovat. Dobrosrdečný Hugo se příliš nezabýval nepředvídatelným chováním svého psa, dobře věděl, že čas pracuje pro něj. S věkem Abribusovi vypadávaly zuby a už mu nebyl nebezpečný, navíc se podle statistiky mílovými kroky blížilo to nejlepší – rozuměj pohnutlivý pohřeb věrného druha.

Když Ariane viděla, že manžel vstupuje do obýváku, lehce a uspokojeně si oddychla, byl to úlevný povzdech, jaký vyjde z úst každé mladé ženy, když číslice na váze začíná pětkou. Hugo Marsiac, jeho vysoká postava, prošedivělé vlasy, pěkná pleť s neznatelnými póry, slovanskými lícními kostmi, světlýma očima... Stejně jsem se provdala za nejkrásnějšího chlapa z celého západního Vésinetu. Každopádně aspoň až do ulice Pierra Mesmera není nikdo hezčí. Možná kromě toho revmatologa z rue des Pages, ale ten se nepočítá, protože je čtyřprocentní, řekla si. Když se s ním seznámila, mohl se svými širokými rameny klidně pózovat

pro reklamy, kde stojí chlap, nenuceně si stříká deodorant do podpaží, a vytváří si tak „pocit maximální svěžesti po 48 hodin“. Teď si ho sice spíše představovala jako spolehlivého čtyřicátníka nabízejícího v reklamním spotu elektrické žaluzie, ale pořád to byl typ chlapa, který když vstoupí do místnosti, zvýší se ženské hlasy o oktávu. Hugo byl velmi dokonalým obrazem mužnosti. Ne oné hrmotné, křiklavé, vnucující se, testosteronem nasáklé mužnosti, vyzařovalo z něj něco jiného, něžného, objímajícího, uklidňujícího. Byla pyšná, že je jeho manželka: ne že by se tím vychloubala, byla zkrátka jenom spokojená a pořád lehce udivená, že si vybral právě ji.

Ta hodina spánku ráno navíc patrně měla na Ariannu náladu značně blahodárny vliv. Když viděla, jak děti poskakují kolem tatínka, zatímco on špičkou nohy jemně odstrkoval Abribuse s jeho kopulačními pokusy, cítila, jak jihne radostí. Mladá žena zapoměla na svoji únavu z posledních týdnů, měla skoro chuť být na manžela milá, fakt. Určitě někdo poznamená, že po jistém počtu let setrvání v manželství je oblíbenou zábavou manželů říkat si nepříjemné věci, když se večer doma sejdou. Ale tomu teď byla na hony vzdálená. Ariane Marsiacová snivě sypala čerstvě nastrouhaný parmezán na cukíny s makarony a nebyla daleko od pomyslení, že její manželské štěstí nemá co závidět těm nejdojemnějším svědectvím srdceryvné reality show *Den po dni*.

Bohužel Hugo jedinou větou porušil kouzlo přátelské atmosféry. Zatímco oplachovala talíř, než ho dá do myčky, pronesl: „Když jsem ráno odcházel do práce,

viděl jsem, že dorazili řemeslníci. Takže se to dneska hnulo?“ V tu chvíli se nad příští obývací kuchyní Marsiacových zataáhlo černými mračny.

Všichni, kdo kdy doma podnikli nějaké stavební práce, vám to potvrdí. Zeptat se někoho: „Tak jak to pokračuje?“ je totéž, jako byste pokládali otázku: „Tak co chemoterapie, jste s ní spokojený?“ Projevíte tím nejen neobratnost, ale přímo nedostatek dobrého vkusu. Je podivné, že na onom slavném žebříčku stresu vytvořeném psychiatry nejsou stavební práce řazeny na roveň propuštění z práce nebo ztráty druha. Jak dále uvidíme, nejenže můžou tyhle dvě kalamity – tedy ztrátu práce i druha – přivolat, ale každopádně vyvolají u osoby pověřené sledováním či řízením těchto prací přímo bouřlivý příval: naděje (instalatér konečně sehnal průtokový ohříváč vody v rozměrech výklenku, který speciálně vytvořil truhlář před třemi měsíci), zklamání (rozměry byly v palcích, nikoli v centimetrech), uspokojení (pracovní kuchyňská deska z přírodní břidlice je moc pěkná), sklíčenost (kuchyňský nábytek bohužel neunesl její váhu). Nakonec vás to všechno otravuje a ničí a už jste schopni jen jediné, věru existenciální pochybnosti: Jsem opravdu tak neskutečně neschopná a pitomá, nebo mě ostatní považují za úplného kreténa? Tahle úzkost, kterou by měli psychiatři rozvinout a popsat, se ještě násobí, pokud investoři a zadavatelé práce žijí – či přežívají? – na místě stavby. Což byl případ našich hrdinů, jak už jsme jistě pochopili. Nakonec jenom hluboké pohnutí až rozvrácení nejdůvěrnějšího nitra Ariany Marsiacové by mohlo vysvětlit nebývale

prudkou scénu, která se odehrála v ulici Gai-Pinson číslo 12, v Le Vésinet, Yvelines toho lednového čtvrtečního večera.

Mladá žena se sice tvářila klidně, ale ve skutečnosti byla uštvaná a v koncích. Po týdnech přetvařování byly její nervy zpuchřelé jako gumičky do vlasů zapomenuté půl roku v sušičce. Jedna si ovšem nemůže stěžovat, když má rodina finanční prostředky na to, aby přeměnila docela hezký malý domek na kořist na obálku časopisu o bydlení. Nemůže nadávat, když se stavbyvedoucí, v jehož dokladech je záhlaví „Medaile za práci 1996“, uráčil vložit oko na vaše plány přestavby interiéru. Těžko runcat, když pracujete na půl úvazku, a tudíž máte možnost denně sledovat, jak práce postupují. Nemůžete si vyřvat svůj vztek, když se manžel na vás plně spoléhá, že se o tu záležitost postaráte, a děti se svíjejí radostí při perspektivě, že každé bude mít konečně svůj pokoj. Nemůžete naříkat, když víte, že patříte k onomu zlomku populace, jehož život milostný, rodinný, společenský, profesionální i finanční je naprosto v pořádku. Není možné být nešťastná, když jste tak šťastná. Dokonce i Arianino zdraví se těšilo plnému zdraví, což ji zcela kuriózně ještě víc deptalo. Ve prospěch této mladé ženy hovořilo, že se narodila ve znamení Raka, což je hvězdné dědictví vskutku tíživé, když je jeho nositelka nucena žít uprostřed staveniště; jakýkoli student prvního ročníku astrologie na Sorbonně vám poví, že když napadnete račí smysl pro pohodlí, znamená to jediné: rak začne cvakat klepítky.